

BAŞKANDAN

ODADAN

KENT KÖŞESİ

TARİH

TEKNOLOJİ

RÖPORTAJ

MİZAH

YARIŞMA:
HAZİRAN SAYIMIZ İÇİN KAPAK
TASARLAMAK İSTER MİSİN?

Son Başvuru: 31 Mayıs 2020 Detaylar Sosyal Medya Hesaplarımızda!

www.gaziantepmimod.org.tr

 Mimarlar Odası Gaziantep Şubesi

 mimarlarodasigaziantepsubesi

 Mimarlar Odası Gaziantep Şubesi

BAŞKANDAN

Şube Başkanımızdan Gündem Değerlendirmesi

3

ODADAN

Danışma Kurulu Toplantısı

4

Komisyon Seçim Toplantısı

Şubemize Ziyaret

Dünya Emekçi Kadınlar Günü Etkinliği: 'Hayad'ta Kadın'

5

Başkan Basında

'Karantinada Mimarlık' Cephe Tasarım Yarışması

6

COVID-19 Önlemleri Kapsamında Telekonferans

Film Gösterimi : Dünya Durdukça

7

Kolaj: Salgın Günlerinde Mimarın Çalışma Ortamı

E-Sunum : 'Mimar Sinan'ı Hatırlamak'

8

KENT KÖŞESİ

Kentte Figüratif Kadın Öğeler

9

TARİH

Şehit Kadınlar Anıtı

10

TEKNOLOJİ

Gelişen Görsel Teknolojiler

11

RÖPORTAJ

Nihal Açıkkol Özsoy

12

Gülay Kervancıoğlu Ergün

13

Selma Tüzün Turgay

14

Hafize Mine Bingül Hamamcıoğlu

15

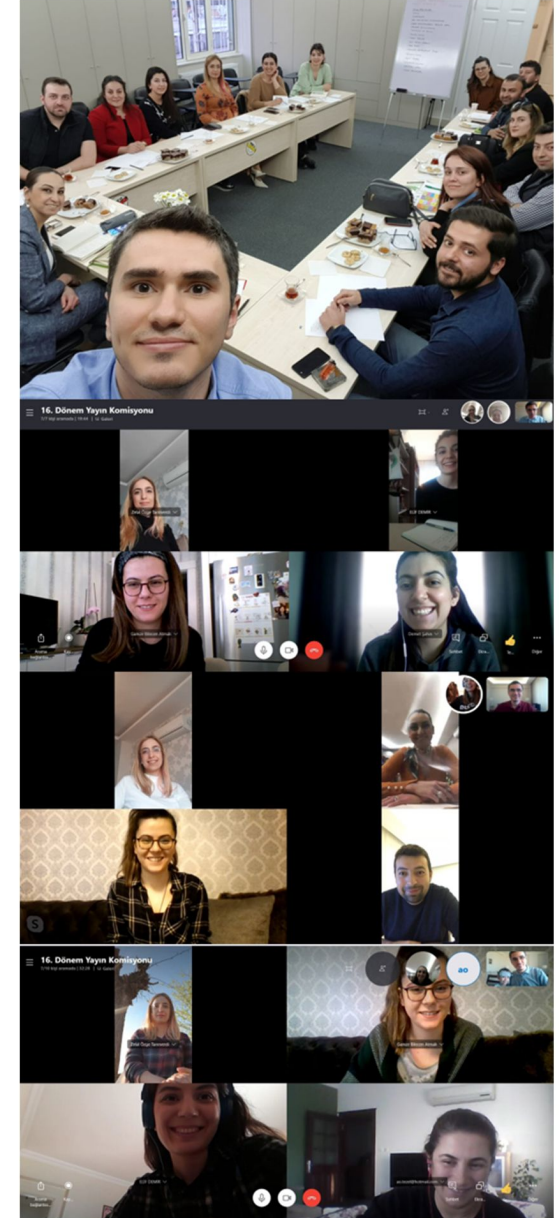
Aliye Sema Öztahtacı Özemir

16

MİZAH

M. Cemil Açıkkol

17

GÜNDEM

BAŞKANDAN

ASLI ÖLÇAL TEZEL
TMMOB MİMARLAR ODASI
GAZİANTEP ŞUBE BAŞKANI

Merhaba,
Soğukların azalmaya başladığı ve içimizi ısıtan güneşi daha çok görmeye başladığımız şu günlerde maalesef "EVDE KAL" diyoruz.

İçinde bulunduğumuz, ekonomik zorluklar yaşadığımız dönemde bir de salgın hastalıklara karşı mücadele etmemiz gerekiyor. Böyle bir dönemde bizler çoğunlukla ofislerimizi evlerimize taşımışken, oda personellerimizi de düşünerek dönüşümlü olarak çalışmalarını sağlıyoruz. Sizlerden de bunu anlayışla karşılamanızı bekliyoruz. Şantiyede çalışan meslektaşlarımız için de elimizden gelen tedbirleri ve diyalogları sağlıyoruz. Malumunuz 65 yaş üzeri kişilere sokağa çıkma yasağının geldiği ilk gün, yönetim kurulu olarak 81 üyemize ulaşip kendilerine her zaman yanlarında olduğumuzu, bir telefon kadar yakında olduğumuzu belirttik.

Kent mücadelemize kaldığımız yerden devam ediyoruz. İnsanlığın ilerlemesi için bilimsel yöntemlerin ne kadar önemli olduğu, halk sağlığı ile kentleşme ve mimarlığın bir bütün içerisinde ele alınarak doğayla uyumlu bir yaşamın zorunlu olduğu COVID-19 ile bir kez daha kanıtlanmış oldu.

Bu zorlu dönemi atlatana kadar etkinliklerimize kısa süre de olsa sosyal mecralardan devam edeceğiz. Eğitim seminerleri, söyleşiler ve bunun gibi etkinliklerimizi şube sayfamız ve sosyal medya hesaplarımızdan takip edebilirsiniz.

www.gaziantepmimod.org.tr
e-mail: info@gaziantepmimod.org.tr
Instagram: [mimarlarodasigaziantepsubesi](https://www.instagram.com/mimarlarodasigaziantepsubesi)
Facebook: [Mimarlar Odası Gaziantep Şubesi](https://www.facebook.com/Mimarlar-Odası-Gaziantep-Şubesi)
YouTube: [Mimarlar Odası Gaziantep Şubesi](https://www.youtube.com/channel/UC...)

Yarışma çalışmalarımızın ilkinin TMMOB Mimarlar Odası'nın Van, Bursa, Mersin ve Eskişehir Şubeleri ile beraber 'Karantinada Mimarlık, Cephe Tasarım Yarışması' olarak başlatmış bulunmaktayız. Bundan sonraki yarışmalar için de Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, Organize Sanayi Bölgesi Müdürlüğü ve GASKİ ile görüşmelerimiz devam etmektedir. Şartname süreçleri biter bitmez sizlerle paylaşacağız.

Son günlerde yaşamış olduğumuz bir iş ilanı Mimarlar Odası örgütlüğüne bomba gibi düştü. Ücretli çalışan mimarlarımızın iş arama sürecinde sıkça karşı karşıya kaldığı bazı durumlarda, hiçbir kurum ve kuruluşun haddini aşarak meslek alanımıza yönelik bilgisizliğiyle, meslek itibarını zedelemesine izin vermeyeceğiz.

Bizler birlikte, güç birliği yaparak, tek ağız tek yürek olarak daha güçlü oluruz.

MİMARLAR ODASI GÜÇLÜYSE, MİMAR GÜÇLÜDÜR...

ÜYE BİLGİLENDİRME

ODADAN

28.02.2020 DANIŞMA KURULU TOPLANTISI

16. Dönem seçimleri ile göreve gelen Oda Organlarımız ve Üst Kurul Delegelerimizle istişarelerde bulunduk.

28/02/2020

28/02/2020 16:56

02.03.2020 KOMİSYON SEÇİM TOPLANTISI

Mimarlar Odası Gaziantep Şubesi tüm üyelere açık yönetim kurulu toplantısını gerçekleştirdikten sonra 16. Dönem komisyonlarını oluşturduğu ilk toplantısını gerçekleştirdi.

- Mesleki Gelişim ve Eğitim,
- İmar ve Mevzuat,
- Kültür, Sanat ve Mesleki Etkinlik
- Yayın

Komisyonları'nda görev alacak gruplar oluşturuldu.

02/03/2020 16:44

03.03.2020 ŞUBEMİZE ZİYARET

Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanımız Sayın Fatma Şahin, Genel Sekreter Sezer Cihan, Gaski Genel Müdürü Hüseyin Sönmezler, Büyükşehir Belediye başkan vekilleri; Osman Toprak, Latif Karadağ, Erdem Güzelbey, Mehmet Berk ve Dalre Başkanları İrem Elbeyli, Oya Alpay, Hasan Kömürcü'den oluşan heyet ile şubemizi ziyaret ederek, göreve gelen 16. Dönem Yönetim Kurulumuz'a tebriklerini ve başarı dileklerini iletiler. Birlikte yürütülebilecek projeler ve iş birlikleri hususunda istişarelerde bulunulan verimli bir buluşma gerçekleşti.

ÜYE BİLGİLENDİRME

ODADAN

06.03.2020 DÜNYA EMEKÇİ KADINLAR GÜNÜ
ETKİNLİĞİ: 'Hayad'ta Kadın'

"Dünya Emekçi Kadınlar Günü" için düzenlediğimiz "Hayad'ta Kadın" konulu söyleşimizde Araştırmacı Yazar Akten Köylüoğlu'nu konuk ettik. Köylüoğlu yaptığı sunumda eski Antep evlerindeki yaşama ve kadının geçmişten günümüze toplumsal hayattaki yerine dair önemli aktarımlarda bulundu.

5

08.03.2020 BAŞKAN BASINDA

Mimarlar Odası Gaziantep Şubesi Başkanı Mimar Aslı Tezel, Telgraf Gazetesi'nin Dünya Emekçi Kadınlar Günü için hazırladığı özel ekine konuk oldu.

08 MART CUMA **Telgraf** 8 MART ÖZEL EKİ 43

'Erkek işi' sözünü rafa kaldıralım

Mimarlar Odası ile öğrendiğimiz yıllarında tanışan Aslı Tezel, 1998 yılından itibaren Mimarlar Odasında farklı komisyonlarda görev aldıktan sonra TMMOB Mimarlar Odası Gaziantep Şubesi 7. Dönem Yönetim Kurulu üyeliği, 14. ve 15. Dönem Yönetim Kurulu Sekreter üyeliği, 11, 13, 15. Dönem TMMOB Mimarlar Odası Delegasyon görevlerinde yer aldı. TMMOB Mimarlar Odası Gaziantep Şubesi 16. Dönem Yönetim Kurulu Başkanı olan Tezel'e, 8 Mart'ta kadın oda başkanı olarak erkek egemen hâkim kültürün yaygın olduğu yaşamda nasıl mücadele ettiğini ve mesleklerin "erkeklik kodlarını" konuştuk.

CHAT ÖZETİ

KADIN TEŞHİSLİYETİ ARITHALI
Türk kadınının Ulu Önder Atatürk'e çok saygı duyan bir kadını olduğunu söyleyen Tezel, "Eski Türkiye'de kadınlar sadece ev işleri için çalışıyorlardı. Kadınlar sadece ev işleri için çalışıyorlardı. Kadınlar sadece ev işleri için çalışıyorlardı. Kadınlar sadece ev işleri için çalışıyorlardı."

ERKEK EGEMEN KÜLTÜR ERKİSİNİ GÖSTERİYORUZ
Erkek egemen kültürün kadın ile ilgili algısına yön vermesi için kadınların sesini duyması gerektiğini söyleyen Tezel, "Kadınlar sadece ev işleri için çalışıyorlardı. Kadınlar sadece ev işleri için çalışıyorlardı. Kadınlar sadece ev işleri için çalışıyorlardı. Kadınlar sadece ev işleri için çalışıyorlardı."

ASLI TEZEL
Milletin geleceği için kadınların sesini duyması gerektiğini söyleyen Tezel, "Kadınlar sadece ev işleri için çalışıyorlardı. Kadınlar sadece ev işleri için çalışıyorlardı. Kadınlar sadece ev işleri için çalışıyorlardı. Kadınlar sadece ev işleri için çalışıyorlardı."

'ERKEK İŞİ' SÖZÜNÜ RAFA KALDIRALIM
Tezel, "Dünyada ve Türkiye'de mesleklerin kadınlar için açılması gerektiğini söyledi."

ÜYE BİLGİLENDİRME

ODADAN

03.04.2020 DUYURU:

'KARANTİNADA MİMARLIK' CEPHE TASARIM YARIŞMASI

YARIŞMA ŞARTNAMESİ:

1. Yarışma konusu serbest elle cephe tasarım çalışmasını içerir. Cephe için herhangi bir bina veya kat kısıtlaması yoktur. Tek şart serbest elle çizilmiş olmasıdır. Çalışmalarda kalem tipi ve renk skalası kısıtlaması bulunmamaktadır. Karantina günlerinde olduğumuzdan dolayı kullanılacak kağıt tipi için de bir kısıtlama bulunmamaktadır.
2. Yarışmaya Mimarlar Odası'nın Van, Bursa Gaziantep, Mersin ve Eskişehir Şubelerine kayıtlı mimar ve öğrenci üyeleri katılabilir. Yarışmaya ilgili şubelerin Yönetim Kurulu asil ve yedek üyeleri katılamaz.
3. Yarışmaya katılmak isteyen üyeler en fazla 2 adet çalışma gönderebilirler.
4. Çalışmanın üzerinde kesinlikle ad-soyad, paraf, imza ya da herhangi bir işaret bulunmayacaktır. Bulunan çalışmalar değerlendirilmeye alınmayacaktır.
5. Her Şube kendi özelinde jüri oluşturacak ve değerlendirme yapacaktır.
6. Üye ve öğrenci çalışmaları ayrı ayrı değerlendirilecektir. Her iki dalda 3' er adet olmak üzere toplamda 6 çalışmaya ödül verilecektir.
7. Çalışma değerlendirilmeleri 3 tur halinde yapılacaktır. 1. turda 12 üye ve 12 öğrenci üye çalışması belirlenecektir. 2. turda 12 çalışmadan 6 üye ve 6 öğrenci üye çalışması belirlenecektir. 3. tur öncesi bu turdaki eserlerin çalışma kağıtlarının asılları istenecektir. Aslınu ibra edemeyen veya serbest elle olmadığı anlaşılan çalışmalar değerlendirme dışı bırakılacaktır. Son olarak 3. turda 3 üye ve 3 öğrenci üye çalışması belirlenecek ve ödül alacak çalışmalar tespit edilecektir.
8. Yarışmada ödül alan ve yarışmaya katılan çalışmaların yayın, telif, kullanım ve sergileme hakkı eser sahipleriyle birlikte yarışmayı düzenleyen Şubelere ait olacaktır. Bu eserler ilgili Şubelerin arşivlerinde saklanacak ve ödül alan eserler bu şubeler tarafından kitap, reklam, broşür, web sayfası ve benzeri basılı yayınlarda ve Mimarlık Haftası etkinliklerinde sanatçının ismi belirtilerek kullanılabilirler.
9. Çalışmalar, info@gaziantepmimod.org.tr adresine gönderilecektir. Mallı haricinde (posta veya elden teslim) gönderilen başvurular kabul edilmeyecektir.
10. Yarışma duyuru tarihi 3 Nisan 2020, son katılım tarihi 30 Nisan 2020 tarihidir.
11. Yarışma jürileri ve değerlendirme tarihleri sonradan ilan edilecektir.
12. Yarışmayla ilgili tüm sorularınız için ilgili Şubelerle mail ve telefon yoluyla iletişime geçebilirsiniz.

ÖDÜLLER(ŞUBE ÖZELİNDE):

Birincilik ödülü : Teknik Resim Kalem Seti (32 parça + rulo kalemlik + kağıt)

İkincilik ödülü : Mimarlık Kitap Seti

Üçüncülük ödülü : Hediye Çeki

*Her bir Şube'den dereceye girenler arasında Mimarlar Odası Genel Merkezi tarafından belirlenecek seçici kurul tarafından ayrıca bir değerlendirme yapılacaktır ve sıralamaya göre plaket verilecektir.

MİMARLAR ODASI MİMARLAR ODASI MİMARLAR ODASI MİMARLAR ODASI MİMARLAR ODASI
VAN ŞUBESİ BURSA ŞUBESİ GAZİANTEP ŞUBESİ MERSİN ŞUBESİ ESKİŞEHİR ŞUBESİ

KARANTİNADA MİMARLIK CEPHE TASARIM YARIŞMASI

Yarışma Şartnamesine Web Sitemizden ve Sosyal Medya Hesaplarımızdan Ulaşabilirsiniz.

DUYURU 03 Nisan 2020
SON KATILIM TARİHİ 30 Nisan 2020

VAN ŞUBESİ vanmimod.org.tr vanmimod@gmail.com 0432 214 10 58 mimarlarodasivansubesi vanmimod	BURSA ŞUBESİ bursamimar.org.tr sekreterya@bursamimar.org.tr 0224 453 53 00 mimarlarodasibursasubesi	GAZİANTEP ŞUBESİ gaziantepmimod.org.tr info@gaziantepmimod.org.tr 0342 220 50 70 mimarlarodasigaziantepsubesi gmimod	MERSİN ŞUBESİ mersinmimod.org.tr mersinimo.org.tr 0324 327 99 33 mersinmimarlarodasi mersinmimod	ESKİŞEHİR ŞUBESİ mimaresk.org.tr mimodaesk@gmail.com 0222 231 72 13 mimodaesk mimarlarodasieskişehirsubesi
---	---	---	---	---

6

06.04.2020 COVID-19 ÖNLEMLERİ KAPSAMINDA TELEKONFERANS

COVID-19 pandemisiyle mücadele kapsamında Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı Fatma Şahin, Belediye Başkan Yardımcıları, Mimarlar Odası Şube Başkanı Aslı Tezel ve diğer TMMOB bileşenleri başkanları telekonferansla biraraya gelerek bilgi paylaşımında bulundu.

Her şube başkanı kendi alanında dikkat edilmesi gerekenleri dile getirerek önerilerde bulundu.

ÜYE BİLGİLENDİRME

ODADAN

06.04.2020-11.04.2020 FİLM GÖSTERİMİ

Büyük Usta Mimar Sinan'ın 432. ölüm yıldönümü sebebiyle; Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi tarafından bu haftaya özel yayınlanan Yönetmen Suha Arın ve ekibi tarafından "1988 Uluslararası Mimar Sinan Yılı" dolayısıyla hazırlanan, büyük mimarın hayatını ve eserlerini yansıtan, her biri yarım saatlik altı bölümden oluşan "Dünya Durdukça" Belgeseli'ne www.mimarist.tv web sitesinden ulaşabilirsiniz.

ölümünün
432. yılında
MİMAR SİNAN'I
ANIYORUZ

TMMOB Mimarlar Odası
İstanbul Büyükkent Şubesi

online film gösterimi
6 - 11 Nisan 2020
her gün bir bölüm

"Bu belgesel için MTV bünyesinde kurulan Mimar Sinan Araştırma Merkezi'nde, Arapça, Farsça, Osmanlıca uzmanları, mimarlar, sanat tarihçileri ve sosyal antropologlar görev aldı. Mimar Sinan'ın yaşamı ve yapı faaliyetlerinin yanı sıra, Osmanlı Devleti'nin o zaman dilimindeki yöneticilerini, siyasal, toplumsal, ekonomik ve kültürel olayları Avrupa ve Asya ile karşılaştırarak inceleyen araştırma merkezinde on binden fazla bilgi fişi derlendi. Bir buçuk yılda tamamlanan "Dünya Durdukça" belgeseli için, Türkiye sınırları içinde 40.000 km yol kat edilerek otuzdan fazla ilde çekim yapıldı. Ayrıca, Yunanistan, Macaristan, Yugoslavya, Sovyetler Birliği ve Suriye'de de çekimler gerçekleştirildi. "Dünya Durdukça", 1989 Lozan Mimari Filmler Yarışması'nda "Jüri Özel Ödülü"ne, 1990 UNESCO Uluslararası Sanat Filmleri Yarışması'nda "Mimarlık Ödülü"ne, 1990 Bordeaux Şehir Planlaması ve Mimari Filmler Yarışması'nda da "Avrupa Konseyi Özel Ödülü"ne layık görüldü."

7

11.04.2020 KOLAJ ÇALIŞMASI: 'SALGIN GÜNLERİNDE MİMARIN ÇALIŞMA ORTAMI'

COVID-19 pandemisi sebebiyle iş yapma yöntemi değişime uğrayan meslektaşlarımız çalışma ortamlarını bizlerle paylaştı. Bu zorlu süreci gözler önüne seren görseller sosyal medya hesaplarımızdan paylaşıldı.

ÜYE BİLGİLENDİRME

ODADAN

13.04.2020 E-SUNUM:

'MİMAR SİNAN'I HATIRLAMAK'

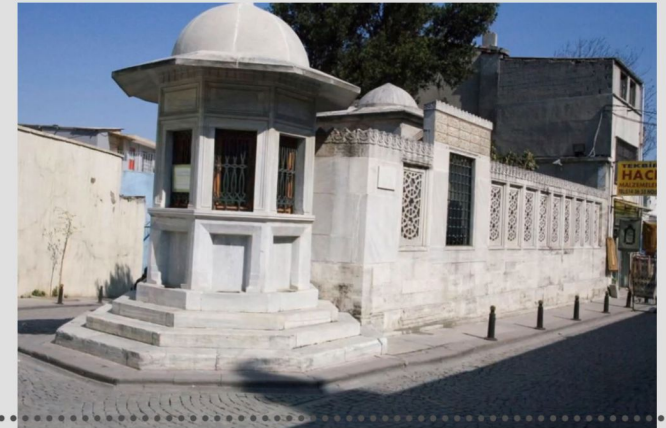
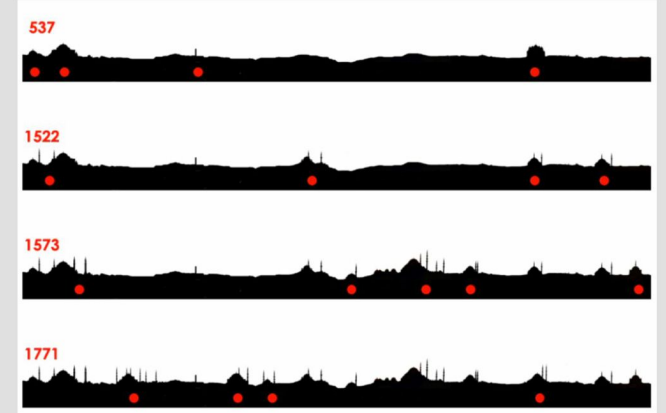
Bıraktığı mirasla asırlar boyunca bize ışık tutan büyük usta Mimar Sinan'ı ve fatının 432. yılında saygı ve hürmetle anarken, Dr. Öğr. Üyesi Muzaffer Özgüleş'in şubemiz için hazırladığı "Mimar Sinan'ı Hatırlamak" isimli sunumu paylaşmaktan mutluluk duyuyoruz.

<https://www.facebook.com/gmimod/videos/2408286859272668/>

DR. ÖĞR. ÜYESİ MUZAFFER ÖZGÜLEŞ:

1979 yılında İzmir'de doğdu. 2003 yılında ODTÜ Elektrik ve Elektronik Mühendisliği Bölümü'nden mezun oldu. ODTÜ'de Bilim ve Teknoloji Politikası Çalışmaları yüksek lisans programını "16. Yüzyıl Osmanlı Mimarisinde Yapısal Gelişmeler: Sinan'ın Sanatında İnovasyon" adlı çalışmayla 2008'de tamamladı. 2008-2009 yıllarında Bilim ve Teknik dergisine popüler bilim yazıları hazırladı. Doktorasını İTÜ Mimarlık Tarihi programında "Gülnuş Emetullah Sultan'ın İmar Faaliyetleri" başlıklı tezle 2013'te tamamladı. 2010-2014 arasında Plato Meslek Yüksekokulu Mimari Restorasyon programında öğretim görevlisi olarak çalıştı. 2014-2015 akademik yılını Oxford Üniversitesi'ndeki Khalili Research Centre'da doktora sonrası araştırma projesini Barakat Trust bursuyla yürüterek geçirdi. Bu projenin ürünü olan "The Women Who Built the Ottoman World: Female Patronage and the Architectural Legacy of Gülnuş Sultan" adlı kitap Haziran 2017'de I.B.Tauris etiketiyle yayınlandı. "Mimar Sinan Macerası" adlı çocuk kitabı ise Ekim 2016'da Yapı Kredi Yayınları tarafından yayınlandı. 2009 yılından bu yana farklı yayınevlerinde mimarlık tarihi ve çocuk kitapları alanında yazarlık, çeviri ve editörlük yapıyor. 2016'dan beri Gaziantep Üniversitesi Mimarlık Fakültesi'ndeki öğretim üyeliği görevini, çocuk yazarlığı alanındaki çalışmalarıyla bir arada sürdürüyor. 2019'da tamamladığı "Timeline Travel: An Alternative Tool for Architectural History Learning and Teaching" adlı AB projesi, "İyi Uygulama Örneği" seçildi.

*Görseller Dr. öğretim üyesi Muzaffer Özgüleş'in sunumundan alınmıştır.

KENT KÖŞESİ

KENTTE FİGÜRATİF KADIN ÖĞELER

Kadın ve Mimarlık ilişkisi denilince akla pek çok şey gelebilir. İlk olarak kadın mimarlar, kimi ünlü mimari yapılarla özdeşleşen kadınlar, adlarını kadınlardan alan mimari yapılar. Kimi zaman bir binayı form olarak kadına benzetmek, kimi zaman binanın cephesinde figüratif bir kolon, kimi zaman da kentte karşımıza çıkan ve kentin varlığında önemli bir konumda bulunan kadın bir heykel. Tüm bu başlıklar altında irdelenebilecek olan kadın ve mimarlık-kent ilişkisine dair bizler Gaziantep evlerinin cepheleri ve kentin kadın heykellerinin peşine düştük. Aslına bakarsanız pandemi bizleri evde kalmanın çalışma alanımızı sınırlandırması ile yüz yüze bırakmasaydı örnekleri çoğaltmak ve dosyayı genişletmek mümkündü. Gaziantep gibi kadim bir şehirde değinilmesi gereken çok fazla kadın hikayesi olduğundan emin olarak bir başlangıç yapıyoruz.

FOTOĞRAF : GAZME BİLECEN ATMALI

Kentin tarihi merkezinden sonra, Gaziantep halkının sıkça kullandığı eski çarşı meydanı , kale çevresi, Celal Doğan Parkı ve Üniversite Kavşağı gibi kentin önemli duraklarında birtakım kadın heykeller çıkmakta. Biçim, dönem, tarihsel vurgu ve tasarım yaklaşımları açısından farklılık gösterebilir de gündelik yaşamın birer parçası ve kent yaşamının yansıtıcısı olarak doğal sergilemedeler. Kent içinde örnekleri çoğaltmak; Sosyolojik, kentsel ve mimari olarak vermek istedikleri mesajları tartışmak mümkün. Tüm bu örneklerin yanı sıra Zeugma antik kentinden çıkarılan 'Çingene Kızı' mozaiklerinden bahsetmemek mümkün değil. Çingene Kızı olarak bilinen ve artık kentin simgesi haline gelmiş bu figürün bakışları kentin her yerinde sizi izler.

FOTOĞRAF : ELİF DEMİR

Gaziantep kentinde, kentin tarihi merkezinde cephelede ilk dikkatimizi çeken ve özellikle bazı yapılarda ana girişi tanımlayan iki ayrı kapının yer alması ve kadınlar için tanımlanmış özel birer kapı tokmağının bulunması. Mahremiyet kültürünün yaygın bir biçimi olarak karşımıza çıkan bu figüratif öge, yaşam tarzının bir sonucu olarak yapıların eklenmesi olarak yerini almış.

TARİH

ŞEHİT
KADINLAR
ANITI

Kurtuluş Savaşı'nda Antep savunmasında sadece cephede savaşıyan askerler yaralanıp şehit olmadı. Şehir içinde masum halktan kadınlar da düşman ateşine maruz kaldı. Top atışları sonucu bazıları evlerde, bazıları hastanede şehit oldu. İşte bu eser Türkiye'de kadın şehitler üzerine yapılan ilk anıt özelliği taşıyor.

10

Ülkemiz Kurtuluş Savaşı'nda ağır bedeller ödeyerek bağımsızlığına kavuşurken savaş sırasında onbinlerce şehit vermiştir.

Bütün bu zorluklara rağmen çocuk ve yaşlılara bakan kadınlarımız aynı zamanda cephede çarpışan askerlere çeşitli yardımlarda bulunmuştur.

Ülkemizin içinde bulunduğu bu ağır şartlar altında Gaziantep'te de zorlu mücadeleler aynı şekilde devam etmiştir.

Uzun süren savunma ve savaş sonrası 25 Aralık 1921 tarihinde bağımsızlığına kavuşan şehrimizde ne yazık ki birçoğu çocuk, kadın ve yaşlı olmak üzere toplamda 6317 kişi hayatını kaybetmiştir.

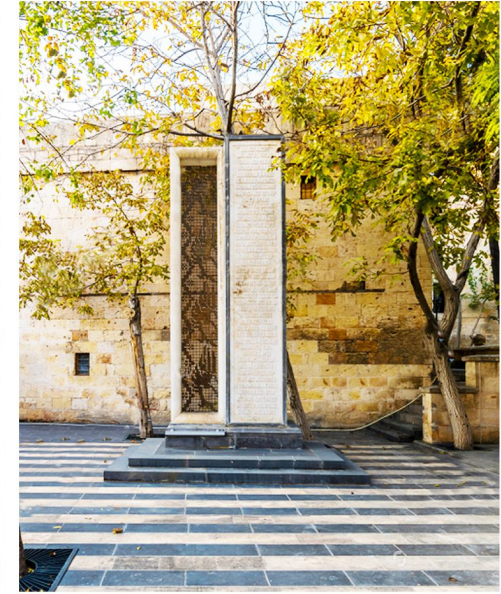
Gaziantep Savunması'nda Şeyh Fethullah Camii hastane olarak kullanılmış ve birçok yaralı burada Dr. Mecit Barlas tarafından tedavi edilmiştir.

Ne yazık ki bu yaralılardan şehit olan çok olmuştur. Hayatını kaybeden kadın şehitlerimiz gece karanlığında Boyacı Camii'nde toprağa verilmiştir. Genelkurmay ve hastane kayıtlarına bakıldığında o tarihte şehit olan 83 tane kadın vatanseverimiz bulunmaktadır. Ama gerçek sayının çok daha fazla olduğu belirtilmektedir.

Bu nedenle Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Fatma Şahin'in girişimiyle şehit kadınları anmak ve onları ölümsüzleştirmek adına bir anıt tasarlanmış olup bu anıtın yeri de Boyacı Camii'nin arka bahçesindeki alan olarak kararlaştırılmıştır.

FOTOĞRAF : GAZME BİLECEK ATMALI

FOTOĞRAF : İBRAHİM DİRGAR

Şehit Kadınlar Anıtı'nı tasarlarken, düşünsel olarak şehit kadınlarımızı günümüze ve geleceğe aktarabilmek ve kendi yarattıkları el işi göz nuru olan Antep İşi nakışla ölümsüzleştirilmiştir.

Yapılan bu anıtta Genelkurmay Başkanlığı, hastane kayıtları ve çeşitli yayınlar incelenerek tespit edilen 83 şehit kadınının adı yaşatılmıştır. Anıtı tasarlarken, önce bu tespit edilen 83 şehit kadınının isminin yazılı olduğu 5 metrelik bir kaldeyi ve hemen yanına Antep kadınına hitaben oluşturduğumuz Antep nakışını, kendi dilimizle oluşturduk.

Antep İşi gerçekten çileli ve zor bir nakıştır. Üretim sürecinde göz nuru ve sabır gerektirir. Gaziantep Savunması'nda çileli, zor ve sabırla başarıya ulaşılmıştır. İşte tam da bu nedenle Antep kadınının gerek el sanatında yarattığı mükemmellik gerekse savunma sırasında gösterdiği başarı, bizleri günümüze ve geleceğe taşıyan en önemli unsurlar olmuştur.

Tasarımcı : Cahide EREL

TEKNOLOJİ

GELİŞEN GÖRSEL TEKNOLOJİLER

Gelişen dünyamızda gelişen teknolojilerin ve yeniliklerin ardı arkası kesilmez iken bunların mesleki kullanımları hakkındaki bilgi ve deneyimleri siz değerli Gaziantep Mimarlar Odası üyelerimiz ile paylaşmak amaçlı böyle bir köşemiz her sayıda mevcut olacaktır. Umarız mimarlık meslek vizyonunuza katkıda bulunabiliriz.

Bildiğiniz üzere görsel öğeler sunmak mesleğimizde çok önemli bir yere sahip. Teknik resim ve eskizlerle başlayan bu görsel sanatımız teknolojinin ilerlemesi ile bilgisayar programları kullanılarak yaratılan sahneler ve animasyonlar ile devam etmektedir. Fakat gelişmeye devam eden teknoloji ile meslek hayatımıza giren iki yeni teknoloji den ve bunların kullanım alanlarından sizlere bahsedeceğiz. Bu iki yeni teknolojinin isimleri VR (Virtual Reality) ve AR (Augmented Reality).

VR (Virtual Reality) yani “Sanal Gerçeklik” bu teknoloji ile piyasaya çıkan dijital, kafaya takılabilen bir çeşit gözlük yardımı ile kendinizi adeta hazırlanan sahnelerin içerisinde hissettiren yeni bir teknolojidir ve hala gelişmektedir. Birçok şirketin Ar-Ge departmanları tarafından gün geçtikçe daha fazla yenilik eklenen bu teknoloji ile 3D programlar yardımı ile hazırladığımız sahneleri ya da mekanları “Engine” yani “motor” adı verilen başka programlar ile harmanlayarak ve bu gözlükler aracılığı ile kendiniz hazırladığınız mekanları deneyimleyebilirsiniz ya da 360° çekim özelliği olan kameralar ile hazırlanmış videolar ile evinizden veya ofisinizden çıkmadan mekanları gezebilirsiniz. Bu gözlük içerisinde iki adet ekrana sahip ve bu ekran önündeki mercekleri kendi gözünüzün odağına göre ayarlayarak görüntüyü kendi göz yapınıza göre netleştirebilirsiniz. Ayrıca akıllı telefonunuza indireceğiniz VR uygulamalar mevcut, tabi bunun için mercek aparatlarına da sahip olmanız gerekli bu aparatlarda ekran yoktur, ekran yerine kendi akıllı telefonunuzu yerleştirdiğiniz zaman telefonunuz görüntü aldığınız ekrana dönüşür.

AR (Augmented Reality) yani “Artırılmış Gerçeklik” ise camlarını ekran şeklinde kullanan gözlükler ya da akıllı telefonların kameraları ile önceden ayarlanan alan veya objelere baktığımızda sizlere gözlük camınıza ya da ekranınıza görüntü yansıtarak bilgi ve aslında orada olmayan görüntüleri verebilen bir teknolojidir. Endüstriyel sanayide ve bir çok alanda kolaylıklar sağlayan bu teknoloji Mimarlık açısından bakıldığında da büyük önem taşıyor. Örneğin projelerimizde kullanacağımız malzeme seçiminde girdiğimiz showroomlarda AR teknolojisi sayesinde o an baktığımız ürünün ısı dayanımı, basınç dayanımı ya da farklı varyasyonlarını görebileceğiz, bu da malzeme seçimine gittiğimiz ve onlarca saatimizi harcadığımız süreleri fazlaca indirgeyecektir. Ayrıca bu teknolojiye dokunmatik ekranlar, optik projeksiyonlar ve QR kodlar da kullanılmaktadır.

RÖPORTAJ

NİHAL AÇIKKOL ÖZSOY

1- Kısaca kendinizden ve mimarlık kariyerinizden bahseder misiniz?

1950 yılında Gaziantep'te doğdum. İlk, orta ve lise öğrenimimi Gaziantep'te tamamladım. 1969 yılında, o zamanki adıyla İDDMA olan İstanbul Yıldız Teknik Üniversitesi'nin Mimarlık bölümüne girdim ve 1973 yılında mezun oldum.

1974 yılında Gaziantep'e geldim, Bayındırlık Bakanlığı'nın 9. Bölge Müdürlüğünde mimar olarak göreve başladım ve bir yıl sonra proje şube müdürü olarak hizmetime emekli olana kadar devam ettim.

2- Mesleğe başladığınız günden bugüne mimari yaklaşımınızda, görüşlerinizde ne gibi değişimler oldu? Bugün gelmiş olduğunuz noktayı nasıl özetlersiniz?

Mimarlık eğitimimi bitirdikten sonra, mimari büro açma hayali ile Gaziantep'e dönmüştüm, ancak gelir gelmez; hazır ve mimarlık kadrolu bu görev teklifinin yapılması karşısında niyet değiştirerek kamu hizmetine başladım. Farklı çalışma ortamı olmasına rağmen büromdaki çalışma şartları üniversitenin devamı gibiydi. Her ne kadar projeler bakanlıktan gelse de, yatırım planında olan çok sayıda kamu binasının projesine hakim olma şansını bulmuştum. Tip projeler esas alınmak üzere, yöresel değişiklikler bu projeler baz alınarak, kısmen tadilatla yapılıyordu. Mimari planlar dışında vaziyet planlarının hazırlanması, statik, tesisat, elektrik projelerinin uygulama değişiklikleri, büromuzda teknik ressam kadromuz tarafından hazırlanmaktaydı.

Bugün kamu yapılarını gördüğümde çok mutlu olmaktayım. Bizim zamanımızda zaruri olmadıkça değişiklik yapamadığımız yapılar şimdi daha kullanışlı, yöreye ve zamana uygun malzemelerle daha esnek olmak üzere yapılmakta. Bizden sonraki dönemlerde de tip projeler iptal edilerek, uygulama projeleri her yöreye, programına ve zemine uygun çizilmek üzere bakanlık dışında mimari bürolara ihale edilerek hazırlatılıyor.

3- Kadın mimar olarak sektörde karşılaştığınız olumlu veya olumsuz durumlar neydi? Nasıl bir mücadele yöntemi benimsediniz?

Ben Gaziantep Mimarlar Odasına kayıtlı 2. kadın mimarım. Kadın mimar olmanın, toplum olarak garipsendiğini hiçbir zaman hissetmedim. Bizden önce kadın öğretmenler, kadın sağlıkçılar topluma bunu kabul ettirmişlerdi. Çalışma ortamım boyunca genelde saygın müteahhitlerle çalıştım, onlardan daima saygı ve hürmet gördüm.

NİHAL AÇIKKOL ÖZSOY
(ALTAKI FOTOĞRAF SOLDA)

Çalışmamın onuncu yılından sonra bölge müdürlükleri iptal olunca bayındırlık müdürlüğü adı altında sadece Gaziantep için çalışmaya devam ettik. Böyle olunca, büyük inşaatların yanında bazı küçük inşaat gurupları da bize bağlandı. Bu süreç içinde bana bacım diyen ve anlaşmakta zorluk çektiğim müteahhitlerin de olduğunu söylemem gerekir.

4- Ulusça korona ile mücadele verdiğimiz bu dönemde salgının yakın zamanda ve gelecek zamanda kültürümüze ve mimarlığa etkisini nasıl yorumluyorsunuz?

Maalesef şu günlerde dünyamızı kasıp kavuran bir "COVID-19" adlı bir virüsün etkisi altındayız. Tehlikenin boyutunu kestirmek için zaman henüz çok erken, ama şu anda bile hayata bakışımız, hayattan beklentilerimiz, önceliklerimiz, değerlerimiz için bile yeni baştan düzenleme yapacağımız günlerin geleceğini görebiliriz. Gökdelendeki kalabalık mı, avlulu evlerdeki yaygın yaşam mı? Silah mı, petrol mü, yoksa insan sağlığı mı? Bunların muhasebesinin yapılması ve yaşam düzenlenmesinin, planlanmasının yeniden yapılması gerektiğini düşünüyorum. Üzülerek söylemem gerekirse dünya ekonomisi büyük bir darbe aldı ve alacak. Virüs etkisi kalktıktan sonra bile yeniden yapılanma, ekonomik olarak zor olacağı için meslektaşlarımız da maalesef bundan pay alacaktır diye düşünüyorum.

5- Eserlerinde matematik ve mimariyi birleştiren Mimar Sinan'ı andığımız haftadayız. Mimar Sinan ile ilgili neler söylemek istersiniz? Sizi en çok etkileyen Mimar Sinan yapısı hangisidir?

Mimar Sinan'ın, seçilmiş insan kategorisinde, mimar olmak üzere dünyaya geldiğini düşünüyorum. Mimari zekası, ileri görüşü, satranç oyunu gibi, sonucu görebilmesi ve nihayet şartların da uygun olması, onun üstün başarısının nedenidir. O günkü koşullar içinde, eşsiz detay bilgisi olması, ona deha diyebileceğimiz bir ünvan kazandırmıştır. İstanbul'da Süleymaniye Camisi, Edirne'deki Selimiye Camisi ve sayısız eseri, yüzlerce yıl boyunca ayakta durmakta ve hayranlıkla izlenmektedir. Mimar Sinan'ı saygıyla anıyorum.

6- Yakın zaman ve gelecek zamanda mimari üzerindeki en önemli etkenin ne olacağını düşünüyorsunuz?

Mimarlık, insanın yaşam koşullarının iyileştirilmesi, daha rahat, daha mutlu, sağlıklı ve konforlu bir temel üzerine oturur. Bu anlayış ve ihtiyaç binlerce yıldır, gün koşullarına göre değişmekte ve evrilmektedir. En azından şu anda bile, yaşadığımız korona virüs pandemisinin bize öğreteceği çok şeyler olmuştur ve olacaktır. İnsanoğlunun son hızla içine girdiği insan sağlığının önüne geçen hırsının, lüksünün, biraz daha biraz dahasının sorgulanacağı, önceliklerinin yeniden sıralanacağı zamanın geldiğini düşünüyorum.

RÖPORTAJ

GÜLAY
KERVANCIOĞLU
ERGÜN

1- Kısaca kendinizden ve mimarlık kariyerinizden bahsedebilir misiniz?

1951 Gaziantep doğumluyum. 2 kızım 5 kız torunum var. Eşim Mimar Fahrettin Ergün'ü 18 yıl önce kaybettim. 1973 yılında İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi'nden beraber mezun olduk. Bu arada hemen İnş. Müh. İ. Halil Kervancıoğlu'nun (amcam) yanında işe başladım. 1976'da serbest mimarlık yapmayı tercih ettim. Gaziantep'te ofisimi açtım.

Özel konutlar, villalar, apartman projelerinin yanında ticari ve sanayi (fabrika) projeleri de yaptım. İç dekorasyon projelerim mağazalardan başladım. Özel konutlar ve vitray çalışmalarımı devam ettirdim. Adliyede bilirkişilik, oda yönetimlerinde çeşitli görevler aldım. Mesleğimi en güzel, saygınlığı olan günlerinde yaptığımı düşünüyorum. Yaşantısını bildiğim, ne istediğini bilen kişilerle çalışıyordum. Daha sonraları Gaziantep'e göç başlayınca fikirler çatışmaya başladı. En güzeli en ekonomik şekilde yapmak... Talepler kişiliğimle ve mesleğimi en iyi şekilde yapmalıyım tezine ters düşmeye başladı. 27 yıl aktif olarak yaptığım mesleğimi bıraktım.

2- Kadın haklarına saygılı bir sektör ve mimarlık ortamı kurabilmek için önerileriniz nelerdir? Sektörde yaşadığınız ayrımcılığı, anılarınızdan birini paylaşabilir misiniz?

Toplumun alt yapısı "Eğitim-Eğitim-Eğitim". Meslektaşlarımın "Ben sadece proje yaparım" fikrinden vazgeçmeleri... İnşaata yeni başlarken kot almak için gittiğimde garip bakışlarını ve "Kadın da mühendis mi olurmuş" diye konuştuklarını duydum. Hiç aldırmadım. Her gün gittim. Beni bilgi olarak sınamak istediler. "1 m3 kalıp için kaç torba çimento koyalım" diye sordular. Bir fabrika inşaatında (proje bana ait) akustik ile ilgili sorular sordular. Çünkü kadın "bunu bilmez" ön yargısı ile sizi sınava tabi tutuyorlar.

GÜLAY KERVANCIOĞLU ERGÜN
GEÇMİŞ ZAMAN VE ŞİMDİKİ ZAMAN

3- Ulusca korona ile mücadele verdiğimiz bu dönemde salgının yakın zamanda ve gelecek zamanda kültürümüze ve mimarlığa etkisini nasıl yorumluyorsunuz?

Yakın zamanda belirsizlik neden, niçin soruları devam edebilir. Eğer ders alabilirsek, geçmiş kültürümüzdeki yaşantımızda daha mutlu olduğumuzu gözlemleriz. Mesleğimize olan etkisini ise doyumsuz isteklerin fonksiyonu olmayan taleplerin "Müşteri istiyor yaparım" düşüncesiyle değil mesleki gücümüzü kullanarak ikna etmeniz gerek diye düşünüyorum.

4- Eserlerinde matematik ve mimariyi birleştiren Mimar Sinan'ı andığımız haftadayız. Mimar Sinan ile ilgili neler söylemek istersiniz? Sizi en çok etkileyen Mimar Sinan yapısı hangisidir?

"DAHİ" Kelimelerle ifade edilemeyecek kadar olağanüstü. Eserlerini gezerken, kendimi başka bir âlemde hissediyordum. Fakat ilk aklıma gelen huzur bulduğum Süleymaniye Camii geliyor. Topkapı Sarayı, Edirne'deki Selimiye Camii ayrı bir tat ve huzur duyduğum diğer eserleri...

5- Yakın zaman ve gelecek zamanda mimari üzerindeki en önemli etkenin ne olacağını düşünüyorsunuz?

Teknolojinin ilerlemesiyle yakın zamanda mimar olmanın özelliğini kaybedeceğini düşünüyorum. "Ben yaptım", "Şu binanın projesi bana ait" diye tat alamayacaklarını... Meslektaşlarımız bu zevki, mutluluğu yaşayamayacaklar diyor.

6- Mimarlığın gerektirdiği özellikler ve başarılı mimari projelerin olmazsa olmazları sizce nelerdir? Şantiyeciliğin projecilik sürecine etkisi size ne anlam ifade ediyor?

Yılmadan defalarca etüt yapmanız. Her yaptığınız etütte yeni bir detay keşfedersiniz. Şimdi oldu deyinceye kadar. Şantiye bilgisi olan mimar her zaman çizgilerinde daha gerçekçidir. Uygulamayı bilmeniz size çizgilerinizde yol göstericidir. Hepinize bana bu sohbet fırsatını verdiğiniz için şahsım ve mesleğim adına teşekkür ediyorum. Başarılar diliyorum.

RÖPORTAJ

SELMA
TÜZÜN TURGAY

1- Kısaca kendinizden ve mimarlık kariyerinizden bahsedebilir misiniz?

Yazıma başlamadan önce Gaziantep Mimarlar Odası yönetimine teşekkürlerimi sunuyorum. Sayenizde yaşadığımız şu zor günlerde anılarımızı tazeledik.

1954 yılı Gaziantep doğumluyum. Dayı Ahmet Ağa İlkokulu, Kız Ortaokulu, Gaziantep Lisesinin ardından Ankara Devlet Mimarlık Mühendislik Akademisi Mimarlık bölümünden 1977 yılında mezun olarak meslek hayatıma başladım.

Üniversiteden mezun olduktan sonra bir dilekçe müracaatı ile 15 gün içinde Gaziantep Bayındırlık Müdürlüğü'nde işe başladım. O zamanki Proje Şube Müdürü Nihal Özsoy'la beraber uzun yıllar güzel bir uyum içinde çalıştık. 21 yıl sonra 1997 yılında emekli oldum. Gerçi mimarlığın emekliliği olmuyor.

2- Mesleğe başladığınız günden bugüne mimari yaklaşımınızda, görüşlerinizde ne gibi değişimler oldu? Bugün gelmiş olduğunuz noktayı nasıl özetlersiniz?

Mesleğe başladığım yıllarda, daha ziyade insanların öncelikli gereksinimleri düşünülerek mimari çözümler üretilirdi. Sonraki yıllarda aşırı lüks merakı başladı. Gösterişe yönelik, aşırı geniş mekânları olan başta konutlar olmak üzere binalar tasarlandı.

Şu anda gelmiş olduğum noktayı sorarsanız; tamamen insanların ihtiyaçlarını karşılayacak, gösterişli ve lüks malzemelerden uzak, kullanım için yeterli büyüklükte mekânları olan binaları tasarlamaya yönelik sade ve yalın projeler üretmeyi tavsiye ediyorum.

3- Kadın mimar olarak sektörde karşılaştığınız olumlu veya olumsuz durumlar neydi? Nasıl bir mücadele yöntemi benimsediniz?

Bizler üniversiteden mezun olduğumuz yıllarda Gaziantep'te kadın mimar olarak sektörde çok azdık. Meslekte mücadele edecek kadar fazla zorluk yaşamadık. Resmî bir kurumda çalışmış olmamdan kaynaklı da olabilir belki. Şu bir gerçek ki, o zamanlarda çalışma ortamı şimdilerden daha az zorlayıcıydı. Çünkü proje çezecek mimara çok ihtiyaç vardı.

SELMA TÜZÜN TURGAY
GEÇMİŞ ZAMAN VE ŞİMDİKİ ZAMAN

4- Kadın haklarına saygılı bir sektör ve mimarlık ortamı kurabilmek için önerileriniz nelerdir? Sektörde yaşadığınız ayrımcılığı, anılarınızdan birini paylaşabilir misiniz?

Bu hususta meslekte unutamadığım bir anımı paylaşmak istiyorum. Sürücü kurslarının açılmaya başladığı yıllarda, buraların projelerini ve binalarını Bayındırlık Müdürlüğü adına denetliyordum. Uygun olanlara açılabilirlik raporu veriyordum. Projelerden birini imzaladım, sıra binayı denetlemeye geldi. Genelde mevcut binalarda tadilat yapıyorlardı. İnceleme sonucunda binada tuvaletlerin ve lavaboların olmadığını gördüm. Projesine uygun olarak yapılmasını istedim. Ertesi gün iki adet tuvalet ve lavabo yaptıklarını söylediler. Şaşırmıştım. Bir günde yapılacak bir iş değildi. Binaya gittik. Ara bölme duvarları yapılmış, su boruları yüzeyden çekilerek klozetler ve lavabolar yerlerine yerleştirilmiş, musluklara kadar takılmıştı. Her şey tamam gözüküyordu ama yine de şüphelendim. Musluğu açtım su akıyordu. Klozeti ayağımla ittirdim. Klozet ileri doğru kaydı ve giderinin olmadığını fark ettim. Hepsî emaneten konmuştu. Bazı uyanıklar kadınların inşaattan anlamadıklarını sanıyorlardı. Hemen özür dilediler.

5- Ulusça korona ile mücadele verdiğimiz bu dönemde salgının yakın zamanda ve gelecek zamanda kültürümüze ve mimarlığa etkisini nasıl yorumluyorsunuz?

Salgınının devam ettiği şu zorlu günlerde kendimizi sorgulamamız için bol bol zamanımız oldu ve olacağı benziyor. Geçmişte bazı şeyler için boşuna zaman ve para harcadığımızın farkına vardık. Büyük evlerin, lüks arabaların, markalı giysilerin bir anlamı olmadığını fark ettik.

Dostluğun, yardımlaşmanın, tasarrufun ön planda olduğu bir toplumda, sağlıklı olmanın yaşamın merkezinde yer alacağı bir yaklaşımla, doğayla barışık ve yalın yapıların oluşturacağı bir dünya kuracağımıza inanıyorum.

6- Henüz kendini keşfetme ve kariyerini şekillendirme aşamasında olan mimarlara neler söylemek istersiniz?

İyi bir mimar olmayı düşünen öğrencilere, eğitimleri boyunca farklı mimarlık ofislerinde ve şantiyelerde çalışmalarını öneriyorum. Mezun olduktan sonra da bir müddet deneyimli mimarlarla çalışarak tecrübe kazanmalarını tavsiye ederim. Çünkü mimarlık, usta çıрак ilişkisi olan bir meslektir. İnanın, bu zaman onlara kazanç olarak geri dönecektir.

7- Mimarlığın gerektirdiği özellikler ve başarılı mimari projelerin olmazsa olmazları sizce nelerdir? Şantiyeciliğin projecilik sürecine etkisi size ne anlam ifade ediyor?

Bir projenin başarılı olabilmesi için; mimarın tasarladığı mekânın içerisinde yaşadığını hissetmesi gerekir. Tasarıma başlamadan önce işin mutfağı iyi bilinmeli, uygulanması mümkün olan projeler tasarlanmalıdır. Teoride mümkün olan kimi yaklaşımlar uygulamada mümkün olmayabilir. O yüzden projecilik ve şantiyecilik birbirini tamamlayan unsurlardır.

Mesleğini icra eden genç meslektaşlarıma başarılar diliyorum.

RÖPORTAJ

HAFİZE MİNE BİNGÜL HAMAMCIOĞLU

1- Kısaca kendinizden ve mimarlık kariyerinizden bahseder misiniz?

1954 İzmir doğumluyum. İlk ve ortaokulu İzmir'de, liseyi İstanbul Erenköy Kız Lisesi'nde, daha sonra İzmir Ege Güzel Sanatlar Fakültesi Mimarlık Bölümünde okudum. Mimarlığı anlatmaya nereden başlasam? Yıl 1978... Eş durumundan Gaziantep'e geldim. İlk işime, inşaat mühendisi olan bir ağabeyimin mimari projelerini tasarlayıp, çizmek ile başladım. Evde tasarlayıp, çiziyor, müşteri görüşmelerini inşaat mühendisinin bürosunda yapıyordum. Çalışmak istersen bulunduğum ortam, gece gündüz oluşu hiç önemli değil. İhtiyacı olan kalem, kağıt, 45 ve 60 derecelik gönye, "T" cetveli ve köşeleri 90 derece açılı, 50x70 bir sunta parçası... Bu kadar basit... Amma... Verdiği keyif... Ufacık bir tasarım yaptığımda rubum yenileniyor, bulmaca çözmüş gibi hissediyorum. Bu arada çevre edinmek, arkadaşlarım olmasını istiyordum. Kız Meslek Lisesi Akşam Sanat Kurslarına kaydoludum. Bir gün abladardan biri yanıma oturdu, yakınının mimar olduğunu ve ona benden bahsettiğini söyledi. Mimar "Selma Turgay"dı. Selma Hanım, mimar arkadaşlar grupları olduğunu, istersen benim de katılabileceğime dair haber göndermişti... Çok heyecanlandım. İşte o gün bugün "Seçilmiş kardeşlerim" olmuştu. İlerleyen günlerde bürosu olan bir arkadaşım, Adana'ya yerleşme kararı aldıklarını, bürosunu devretmek istediklerini söyledi. Büroyu devir aldım. 8 yıl kadar devam etti. Kızım "Pelin" ve oğlum "Emre" aramıza katıldı. Biraz işlerimi hafifletip, onlara vakit ayırabilmem gerekiyordu. Gaziantep'e İller Bankası 10. Bölge kurulacağı, bunun için mimar arandığını duydum. Eğer girebilsem daha rutin bir çalışma hayatım olacağını düşünerek eğitimleri, sınavları derken 10. Bölge'nin ilk atanmış mimarı oldum. Ev-çocuk-iş olarak düzen kurabildim. 3 yıl kadar devam ettim. Çevre ilçelerde Belediye Binaları inşaat kontrollerine gidilmeye başlandı. Gününbirlikler beni rahatsız etmiyordu. Ama yatılı kalmamız gereken seyahatler sıklaşmaya başladı. Çocuklarım bana ihtiyaçları gitniğe artıyordu. İstifa etmek zorunda kaldım. Eşimle beraber Mimarlık ve Tekstil bürosu açarak ev içi tadilatları ile yeni konut iç dizaynı konularında serbest çalışmaya başladım. Projelendirme, malzeme seçimi ve kombinaler yapıp fonksiyonel, kullanışlı, şık evler... Harcanan paranın doğru ve yerinde kullanılmasına yardımcı olmak...Bu kararım kendimi emekli edinceye kadar devam etti.

HAFİZE MİNE BİNGÜL HAMAMCIOĞLU

2- Mesleğe başladığınız günden bugüne mimari yaklaşımınızda, görüşlerinizde ne gibi değişimler oldu? Bugün gelmiş olduğunuz noktayı nasıl özetlersiniz?

İlk zamanlar arsa sahibi veya kullanıcıyı tanımaz, müteahhit elinde imar durumu ile gelir, "bacım" veya "yenge" "3 oda 1 salon olacak, aman ha yataklar ve tuvaletler kibleye bakmasın" der, gıderdi... Proje etüt edilir, müteahhit bilir bilmez birkaç şey söyler, teslim tarihini "şu gün teslim alırım" der, gıderdi... Şunu söylemeden geçemeyeceğim. Kalıplaşmış isteklerden biri özellikle salonlar evin en güzel cephesine ve en büyük alan ayrılan, kapısı kilitle, "misafir bekleyen" hacimlerdi. Zamanla Mimar-Kullanıcı görüşmeleri arttı. Kullanıcının yaşam tarzı ve ihtiyaçları ön plana geçti. Böylelikle mimarlar müteahhittin "Teknik Ressamı" olmaktan, gerçek mesleklerine terfi edip, "Mimarlık" yapmaya başladılar. Giderek mal sahibi-kullanıcı-mimar diyalogu arttıkça daha ihtiyacı karşılayacak, müşterinin o inşaat için ayırdığı portföy de göz önünde tutularak yapılar oluşmaya ve daha fonksiyonel, her tarafı kullanılabilir binalar yapılmaya başladı.

3- Kadın mimar olarak sektörde karşılaştığınız olumlu veya olumsuz durumlar neydi? Nasıl bir mücadele yöntemi benimsediniz?

Kadın mimar olarak karşılaştığım en çok iz bırakan olay, kadınların büro açmaları için eşinin maliyeye "izin belgesi" vermesi gerekiyordu.

Yine malzeme satışı yaptığım bir dönemde, müşteriyle malzeme satışında kombin yapıp, inşaatı gidip ölçü alıp seramik metrajlarını çıkarıp, ihtiyaç listesi hazırlayan, projelendirip yerleşim yaptıktan sonra inşaatı tesisat yerleşim ölçüleri işaretlediğim bir dönemde, "satış yetkim" olmasına rağmen fiyat listesini alıp, "biz erkek erkeğe konuşalım" denilmesi gerçekten içimi sızlatırdı. Son noktayı ben koyabiliyordum.

Diğer yandan kadın mimar olmayı avantaja çevirdiğimi düşünüyorum. Önceden mal sahipleri proje ile malzeme seçimi vb. sadece erkekler ilgilenirdi. Ben evde en çok zamanı geçen, kullanım, temizlik vb. her şeyden sorumlu olan kadınların devreye girmesini sağladığımı düşünüyorum. Kadın kadına daha inşaat halindeki bir dairenin projesi üzerinde adeta yaşamaya başladık. Daha kağıt üzerindeyken neyi nereye yerleştireceğimizi belirlerdik. Ev bitip de sıra taşınmaya geldiğinde, neyin nereye koyulacağı önceden belirlendiği için çok kısa zamanda evde oturmaya başlanabiliirdi.

4- Ulusca korona ile mücadele verdiğimiz bu dönemde salgının yakın zamanda ve gelecek zamanda kültürümüze ve mimarlığa etkisini nasıl yorumluyorsunuz?

Son zamanlarda üst üste gelen felaketler, seller, yangınlar, depremler ve korona virüs... Her gün, her saat ve her dakika özeldir. Ve bunun bizim için "son" olup olmadığını bilemeyiz. Günümüzde yüksek binalara, geniş otoyalara sahibiz. Daha çok harcıyor ama daha az zevk alıyoruz. Daha büyük evlere sahibiz ama daha küçük ailelere... Sanırım değer yargılarımızı yeniden gözden geçirmenin zamanı geldi. Ailemizle ve arkadaşlarımızla daha fazla zaman geçirmeliyiz. Hayatımızı daha sadeleştirmeliyiz, insan ilişkilerimizi daha ön plana geçireceği dönemlere dönüşmeye ihtiyacımız var. Belki de zamanla insanlar yeni ev alacaklarına, oturdukları evde tadilat yapmayı yeğleyecekler... vs. Hobi alanları artacak... Her yaş grubunun hoş vakit geçirebileceği ortak alanlar çoğalacak... Herkes birbirinden yeni şeyler öğrenecek... Toplum içinde yaşamın gelecekte daha sevecen, birbirlerine saygılı nesiller yetişecek... "Ben" değil "Biz" olmak umuduyla...

RÖPORTAJ

ALİYE SEMA ÖZTAHTACI ÖZEMİR

1- Kısaca kendinizden ve mimarlık kariyerinizden bahsedermisiniz?

Ben Gaziantep'te 3 çocuklu bir ailenin ilk çocuğu olarak dünyaya geldim. Annem ve babam o zamanlara göre tahsilli insanlardı. 5 yıllık ilköğretimden sonra ortaokul ve lise eğitimimi Gaziantep Lisesi'nde tamamladım. Aile büyüklerinin itirazlarına rağmen saygı değer annem ve babam beni üniversite okumak üzere dışına gönderdiler. Ankara Devlet Mühendislik Mimarlık Akademisi'nin Mimarlık bölümünden 1979 yılında mezun oldum. Diploma projesi teslimi sırasında rahmetli annem ve kardeşim Ankara'ya destek olmak için yanıma gelmişlerdi. Annem "Kızım biz seni okuttuk ki Antep işi işleymesin diye" demişti. "Bu meslek Antep işi işlemek gibi bir şeymiş" diye eklemişti. Yine de sabırla lisans eğitimimi tamamladım. Mezuniyetten kısa bir dönem sonra 2 yıl özel sektörde bir büroda çalıştım. 2 yılın sonunda kendi büromu açma kararı aldım. Ailemin de desteği ile kendi büromda çalışmaya başladım. Kısa bir süre sonra sevgili eşimle evlendik. Meslek hayatımızda birbirimize çok destek olduk. İnşaat mühendisi ve mimar mesleki açıdan bana göre her zaman birbirini tamamlar. Daha sonra, çocuk sahibi olduğumda büroya bir müddet ara verdim. Kürkçü dükkanı gibi 1 yıl sonra iş hayatına yeniden döndüm. Büroya döndükten sonra eşimle kendi aramızda iş bölümü yaparak zorlukları yenmeye çalıştık. Ben büroda daha fazla kalıyordum, eşim ise şantiyeye ağırlık veriyordu. Bir de o zamanlar mimar olarak sadece mimari değil aynı zamanda statik projeye de imza atabiliyorduk. Haliyle statik proje ve mimari proje ile çalışıyorduk. Tüm çizimler elimizden geçiyordu. 18 yıl kendi büromuzda çalıştık. 2 çocuk ve iş hayatı sorunları tabii ki yaşanabiliyordu fakat üstesinden geldik. Büro çalışmasından sonra, 5 yıl Belediye'de ruhsat proje şefi olarak çalıştım. Şartları beni emekli olmaya mecbur etti. O yıllarda yapı denetim firmasında çalışmaya başladım. Bu arada 2 yıl kadar eski eser inşaatlarında şantiye şefi olarak görev aldım. Çok keyifli ama bir o kadar da zor ve yorucu dönemler geçirdim. Kontrol ve müteahhitler arasında köprü olarak, işimi hakkıyla yapabilmek için mücadele verdim. Özetleyecek olursak; her dönem yeni bir şeyler öğrenmek çok güzel ve heyecan verici. Bu da mimar olarak çalışmanın keyifli bir diğer yönü. İyi ki mimar olmuşum, mesleğimi severek icra ediyorum.

ALİYE SEMA ÖZTAHTACI ÖZEMİR
GEÇMİŞ ZAMAN VE ŞİMDİKİ ZAMAN

2- Kadın haklarına saygılı bir sektör ve mimarlık ortamı kurabilmek için önerileriniz nelerdir? Sektörde yaşadığımız ayrımcılığı anlarınızdan birini paylaşabilir misiniz?

Kadın haklarına saygılı bir sektör ve mimarlık ortamının doğru bir eğitimden geçtiği kanaatindeyim. Tüm meslektaşlar da çok iyi bilir ki kaliteli ara elemanımız eksik. Maalesef hiç bilmeyen insanlar ilk olarak inşaatta işe başlamaktadır. Buna, yabancı uyruklu insanların katılması ve onların dilimizi bilmemesi en büyük zorluklarımız içerisinde. Öneri olarak keşke şantiyede kaliteli kadın ara elemanlar olsa. Eğitim seviyemiz yükselmediği müddetçe kadınların meslekte saygınlığının eksik olacağı kanısındayım. Büro çalışmalarım sırasında inşaatta çalışan ustalar iş ile ilgili soru sormaya gelirdi. Ben "sorunuzu söyleyin yardımcı olayım, ben size açıklayayım." Derdim. Biz "mühendis beye sorarız" diyerek saatlerce büro kapısında bekledikleri olmuştur. Onlara göre mimar dahi olsan kadın olduğum için anlatamayacağımı hatta anlayamayacağımı düşünürlerdi. Bu durumda ben çok üzülürdüm.

3-Ulusça korona ile mücadele verdiğimiz bu dönemde salgının yakın zamanda ve gelecek zamanda kültürümüze ve mimarlığa etkisini nasıl yorumluyorsunuz?

Son yıllardaki yaşanan sıkıntıların daha da artacağını düşünüyorum. Sonuç olarak bu salgın birçok insanın ekonomisini dar boğaza sokacaktır. Ekonomik açıdan meslektaşlarımız ve birlikte çalıştığımız diğer disiplinlerdeki personeller belki işsiz kalacak belki yatırımlarının karşılığını alamayacak ve hatta ödemelerini geciktirebilecek gibi bir tablo öngörüyorum.

Salgının kültürümüze etkisi ise yaşam şeklimizi büyük oranda değiştirmiştir. Sağlığımız için hijyen kurallarına daha fazla uydığımız şu günlerden sonra; belki de daha ekolojik, akıllı, teknolojiyi hijyen koşullarını sağlamak üzere kullanan sistemler üreteceğiz.

4- Eserlerinde matematik ve mimariyi birleştiren Mimar Sinan'ı andığımız haftadayız. Mimar Sinan ile ilgili neler söylemek istersiniz? Sizi en çok etkileyen Mimar Sinan yapısı hangisidir?

Mimar Sinan döneminin dâhisi idi bence. Her zaman saygı ile anılacak bir üstat. Eserlerinin hemen hemen hepsi hala ayakta, yani kullanılabiliyor. Uсталık döneminde yapmış olduğu Edirne'deki Selimiye Camii önünde eğilecek bir eserdir. Teknik özellikleri incelendiğinde her detayı çağlar üstü düşünülmüş olduğu aşikar. Tüm mimarlık öğrencileri bu şahane eseri incelemelidir.

5- Henüz kendini keşfetme ve kariyerini şekillendirme aşamasında olan mimarlara neler söylemek istersiniz?

Tüm genç meslektaşlarımızın kendilerini hem büro hem de şantiye ortamında geliştirmeleri, tecrübe kazanmaları kanısındayım. Bununla beraber, yeni çıkan yönetmelikler ve çizim tekniklerini takip ederek bu programlarda kendilerini geliştirmeleri uygun olacaktır. Hatta yarışma projelerine katılarak deneyim kazanmaları ve durum analizleri yapmaları onlar için güzel birer fırsat olacaktır. Ayrıca, çalışma şekli olarak hem kamu hem de özel sektörde tecrübe kazanmaları çift yönlü düşünme becerisini katacaktır. Ek olarak, Mimarlar Odası tüm mimarların bir arada bulunduğu bir ortamdır. Yeni mezun ya da yılların mimarı gözetmeksizin hepimiz için birer yuvadır.

MİZAH

M. CEMİL AÇIKKOL
MİMAR

